

Întrebări frecvente

Transparency International – *Indicele plătitorilor de mită*

1. **Ce este *Indicele plătitorilor de mită* (BPI) 2008?**
2. **Ce țări sunt incluse în BPI?**
3. **Cum este calculat BPI 2008?**
4. **Viziunile cui sunt reflectate în BPI 2008?**
5. **De ce face BPI un clasament al țărilor și nu al companiilor?**
6. **Ce poate face o țară pentru a-și îmbunătăți punctajul în BPI?**
7. **BPI 2008 poate fi comparat cu edițiile anterioare ale Indicelui?**
8. **Care este legătura între BPI 2008 și *Sondajul cu privire la plătitorii de mită*?**
9. **Cine a realizat *Sondajul cu privire la plătitorii de mită*? Cum a fost el implementat?**
10. **Ce sunt listele sectoriale publicate împreună cu BPI 2008?**
11. **Care este diferența între BPI și *Indicele Percepției asupra Corupției* (CPI)?**
12. **Care este diferența între BPI și *Barometrul Global asupra Corupției* (GCB)?**
13. **Cine lucrează la BPI la Transparency International?**
14. **Cum este finanțat *Sondajul cu privire la plătitorii de mită*?**

1. **Ce este *Indicele plătitorilor de mită* (BPI) 2008?**

BPI este un clasament al 22 dintre cele mai bogate și mai influente economic țări din lume, realizat în funcție de dispoziția firmelor lor de a mitui în afara granițelor țării. Este bazat pe două întrebări adresate unui număr de 2,742 persoane aflate în poziții executive în companii din 26 de țări. Pentru a evalua oferta de mită de pe piața internațională, persoanele aflate în funcții executive au fost întrebat despre dispoziția firmelor străine din țările cu care fac afaceri de a oferi mită atunci când fac afaceri în țara lor. Pe scurt, persoanele aflate în poziții executive oferă percepția lor asupra surselor de mită externă, iar aceste percepții formează baza BPI 2008.

2. **Ce țări sunt incluse în BPI 2008?**

Cele 22 de țări și teritorii clasificate în BPI sunt: Australia, Belgia, Brazilia, Canada, China, Franța, Germania, Hong Kong, Italia, India, Japonia, Mexic, Olanda, Federația Rusă, Singapore, Africa de Sud, Spania, Coreea de Sud, Elveția, Taiwan, Marea Britanie și Statele Unite.

Țările și teritoriile incluse în indice sunt națiuni exportatoare lidere la nivel internațional sau regional, ale căror bunuri și servicii exportate, precum și fluxuri de capital străin direct investit au reprezentat 75% din totalul mondial în 2006¹. Australia, Brazilia, India și Africa de Sud au fost incluse datorită poziției lor de puteri comerciale regionale majore. 63% din cele 22 de țări sunt state membre OECD.

3. **Cum este calculat BPI 2008?**

¹ United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) "Handbook of Statistics 2008". <http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=1890&lang=1>

Datele pentru BPI 2008 sunt preluate din *Sondajul cu privire la plătorii de mită* (a se vedea Întrebarea 8 (de mai jos). Respondenții sondajului, oameni de afaceri aflați în poziții executive, sunt supuși mai întâi unei întrebări-filtru:

„În principalele dvs. linii de afaceri în această țară, aveți relații de afaceri (de exemplu ca furnizor, client, partener sau competitor) cu companii ale căror birouri centrale sunt localizate în țările enumerate mai jos.” Respondenților le este prezentată o listă de 22 de țări.

Pentru fiecare țară selectată, respondenții trebuie apoi să noteze țara pe o scară de 5 puncte (de la 1=niciodată, la 5=aproape întotdeauna), răspunzând la întrebarea:

„Cât de des oferă mită firmele având sediul central în (numele țării) în țara dvs.?”

Rezultatele acestor întrebări oferă o evaluare a viziunilor persoanelor cu funcții executive asupra prevalenței mitei exportate de multe dintre cele mai puternice economii ale lumii.

Pentru a facilita crearea indicelui, scara de 5 puncte este ulterior transformată într-un sistem de 10 puncte. Având în vedere ca BPI este menit să reflecte viziunile asupra mitei străine, evaluările respondenților privind propria țară (un total de 12 țări²) nu au fost incluse. Țările sunt apoi clasificate pe baza scorului mediu obținut pentru fiecare țară.

Deviația standard este oferită pentru a avea un indicator asupra gradului de convergență a opiniilor respondenților în relație cu fiecare țară în parte: cu cât deviația standard este mai mică, cu atât mai larg este consensul. Intervale de încredere pentru 95% încredere sunt de asemenea oferite: acestea arată sfera de valori minime și maxime unde, cu un procent de încredere de 95%, se află valoarea reală a indicelui.

O analiză mai detaliată a BPI și a Sondajului poate fi găsită în *Transparency International 2008 Bribe Payers Index: Overview Report*.
http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/bpi

4. Viziunile cui sunt reflectate în BPI 2008?

BPI 2008 este derivat dintr-un sondaj realizat asupra oamenilor de afaceri aflați în poziții executive de top din 26 de țări: Argentina, Brazilia, Chile, Republica Cehă, Egipt, Franța, Germania, Ghana, Ungaria, India, Indonezia, Japonia, Malaiezia, Mexic, Maroc, Nigeria, Pakistan, Filipine, Polonia, Federația Rusă, Senegal, Singapore, Africa de Sud, Coreea de Sud, Marea Britanie și Statele Unite.

Aceste țări au fost selectate pe baza fluxurilor lor de comerț și de Investiții Străine Directe folosind datele din Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD). Importul global de bunuri și servicii și influxul de investiții străine directe ale celor 26 de țări combinate reprezintă 54% din totalul mondial din 2006.³

² Brazilia, Franța, Germania, India, Japonia, Coreea de Sud, Mexic, Rusia, Singapore, Africa de Sud, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii.

Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare³ (UNCTAD) "Handbook of Statistics 2008".
<http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=1890&lang=1>

În fiecare țară, un minim de 100 de oameni de afaceri aflați în poziții executive a fost interviuat, însumând 2742 de respondenți. Companiile pe care le reprezintă au fost selectate printr-un proces de stratificare ce a luat în considerație mărimea firmelor, sectorul de activitate și locația. În plus, datorită fenomenului supus analizei, anume fluxul de mită ce intră în țară de la companii străine, TI a solicitat un supra-eșantionare a firmelor mari și a celor cu capital străin.

5. De ce BPI face un clasament al statelor și nu al companiilor?

Partea de aprovizionare a corupției în tranzacțiile internaționale de afaceri implică o responsabilitate împărțită între companiile ce operează în afara granițelor țării și guvernele lor locale. Acest indice reflectă succesul sau eșecul companiilor de a asigura conformitatea angajaților lor cu cele mai înalte standarde în practicarea afacerilor.

BPI nu identifică cazuri de corupție și nu evaluează comportamentul la nivelul companiei. Cu mai mult de 60,000 de corporații multinaționale având operațiuni la nivel mondial, compuse din peste 600,000 de asociați străini, un clasament bazat pe practicile individuale ale unei companii ar necesita un studiu de o natură și un scop diferite. Cerând oamenilor de afaceri din poziții executive să evalueze comportamentul companiilor străine din țări cu care au relații comerciale în loc să li se ceară numirea unor companii, studiul duce nu numai la o înaltă proporție de răspunsuri, ci este și capabil de a servi ca bază pentru stabilirea unor tipare identificabile bazate pe percepțiile informate ale respondenților, mai curând decât pe cazuri specifice.

6. Ce poate face un stat pentru a-și îmbunătăți punctajul în BPI?

Punctajul fiecărei țări reflectă atât responsabilitatea autorităților, cât și pe cea a companiilor, în principal multinaționale, din respectivele țări. Trebuie să existe angajament și acțiune atât din partea guvernului, cât și din partea companiilor. Angajamentul poate fi exprimat prin aderarea la convențiile internaționale de luptă împotriva corupției existente la nivel național și prin includerea unor coduri de etică adecvate la nivelul companiilor. Acțiunea trebuie să includă atât măsuri preventive, cât și de sancționare.

Pentru guverne, semnarea unor convenții internaționale precum Convenția Anticorupție a OECD sau Convenția Națiunilor Unite împotriva Corupției și adoptarea unor legi împotriva mitei, deși importante, nu sunt suficiente. Țările exportatoare majore trebuie să implementeze aceste legi corespunzător. Aceasta înseamnă că trebuie să aloce resursele pentru a asigura desfășurarea independentă a investigațiilor și a procedurilor justiției. Înseamnă de asemenea desfășurarea unor campanii de informare și ghidare de impact pentru a asigura faptul că sectorul privat este conștient de ilegalitatea mitei, în și în afara granițelor țării.

Comunitatea de afaceri trebuie să-și ia angajamentul anticorupție mai în serios și, în particular, să asigure conformitatea prin intermediarii din afară. Introducerea, implementarea și monitorizarea codurilor de conformitate anticorupție în toate sectoarele și sucursalele din lume, împreună cu instruirea corespunzătoare, reprezintă măsuri cheie ce trebuie luate de multinaționale. Lupta anticorupție trebuie să devină prioritară în sistemele de management și să fie făcută publică. Comunitatea internațională de afaceri trebuie să stabilească și apoi să practice cele mai înalte standarde posibile, pentru a rezista mituirii ca modalitate de rutină de a face afaceri în lume.

7. BPI 2008 poate fi comparat cu edițiile anterioare ale Indicelui?

Există distincții importante între BPI 2008 și edițiile anterioare ale indicelui. Întrebările adresate, eșantionul și metoda de calcul s-au schimbat de-a lungul timpului, făcând dificilă o comparație directă a BPI 2008 cu edițiile anterioare ale indicelui.

BPI 2006 a fost o clasificare a 30 dintre țările exportatoare majore⁴, în funcție de tendința firmelor cu sedii centrale în interiorul granițelor lor de a oferi mită în operațiunile din afară. A fost bazat pe răspunsurile a aproximativ 8000⁵ de manageri de afaceri folosind două întrebări concepute de TI, dar care au fost incluse ca parte a *World Economic Forum's Executive Opinion Survey (EOS) 2006*. Întrebările specifice adresate în 2006 au fost ușor diferite de cele din 2008. Prima cerea respondenților să identifice țara de origine a companiilor cu capital străin care *fac cele mai multe afaceri* în țara lor. În 2008, această întrebare a fost rafinată pentru a se concentra asupra țărilor cu firmele cărora respondentul avuse relații de afaceri. În 2006, respondenții erau întrebați apoi: *'Din experiența dvs., în ce măsură firmele din țările pe care le-ați selectat oferă extra-plăți nedocumentate sau mită?'* În 2008, întrebarea a fost focalizată exclusiv asupra mitei.

BPI 2002 și BPI 1999 au folosit o metodologie diferită. Au clasificat 21, respectiv 19 țări, exportatoare majore, în funcție de gradul în care companiile internaționale având sediile centrale în acele țări erau dispuse să plătească mită înalților oficiali publici din țări-cheie cu economii de piață emergente. BPI 2002 și BPI 1999 au fost realizate de Gallup International Association, cu rezultate cuprinzând 835, respectiv 779, de interviuri cu oameni de afaceri aflați în poziții executive, avocați, contabili și camere de comerț.

Pentru mai multe informații și rezultate ale BPI 1999, 2002 și 2006, vedeți: www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/bpi

8. Care este legătura dintre BPI 2008 și Studiul cu privire la plătitorii de mită?

Indicele plătitorilor de mită 2008 este bazat pe răspunsurile la un sondaj aplicat oamenilor de afaceri aflați în poziții executive, *Sondajul cu privire la plătitorii de mită* 2008, proiectat și comandat de Transparency International. *Sondajul cu privire la plătitorii de mită* a acoperit o arie largă de întrebări asupra naturii, scopului și impactului mitei și corupției. Elemente ale studiului pot fi găsite în raportul ce acompaniază lansarea BPI 2008: *Transparency International Bribe Payers Index 2008: Overview Report*: http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/bpi

9. Cine a realizat Sondajul cu privire la plătitorii de mită? Cum a fost implementat?

Sondajul cu privire la plătitorii de mită a fost realizat din partea Transparency International de către Gallup International⁶, între 5 august și octombrie 2008. Gallup International a realizat implementarea de ansamblu a sondajului și de procesul de control al calității datelor, bazându-se pe o rețea de institute partenere pentru a realiza cercetarea la nivel local.

⁴ Pentru clasificarea țărilor conform BPI 2006, vizitați <http://www.transparency.org.ro/files/File/IPM%202006%20Comunicat%20TI-S.pdf> (română) sau http://transparency.org/policy_research/surveys_indices/bpi/bpi_2006 (engleză)

⁵ Pentru țările intervievate pentru BPI 2006, vizitați http://transparency.org/policy_research/surveys_indices/bpi/bpi_2006

⁶ Aceasta companie de sondaje a fost selectată de TI în urma unui proces de achiziție publică competitiv.

În fiecare țară, a fost aplicată metodologia cea mai potrivită pentru realizarea sondajului: în 15 țări sondajul s-a derulat față în față, în 9 s-a realizat prin telefon, într-o țară a fost realizat online, iar într-una s-a folosit o modalitate mixtă (telefonic sau față în față, în funcție de preferințele respondenților). Pentru mai multe detalii asupra metodologiei de cercetare, vă rugăm accesați raportul: *Transparency International Bribe Payers Index 2008: Overview Report*:

http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/bpi

10. Ce sunt listele sectoriale publicate împreună cu BPI 2008?

Pentru a oferi o mai bună descriere a manierei în care corupția afectează sectorul privat, TI a folosit datele din *Sondajul cu privire la plătitorii de mită* pentru a crea două noi clasificări ale sectoarelor industriale. Prima clasifică sectorul în conformitate cu gradul în care firmele din respectivul sector sunt dispuse să mituiască oficiali publici. A doua clasifică sectoarele în funcție de gradul în care firmele din acel sector folosesc contribuțiile către politicieni și către partidele politice pentru a obține o influență necuvenită asupra politicilor, legilor și reglementărilor guvernamentale, un fenomen adeseori denumit prin termenul de „capturare a statului” (state capture).

Un total de 19 sectoare au fost evaluate în *Sondajul cu privire la plătitorii de mită*. Pentru clasificările sectoriale privind mituirea sectorului public și privind capturarea statului, respondenților li s-a cerut viziunea lor asupra a până la cinci sectoare cu care au avut relații de afaceri. Ca și în cazul BPI, aceste clasamente sectoriale se bazează pe percepțiile în cunoștință de cauză ale oamenilor de afaceri aflați în poziții executive.

Pentru a facilita crearea unor clasamente sectoriale, scara de la 1 la 5 a fost transformată într-un sistem de notare de la 1 la 10. Pentru a estima punctajele, o medie simplă a acestor răspunsuri transformate a fost calculată.

11. Care este diferența între BPI și *Indicele de Percepție asupra Corupției (CPI)*?

Indicele de Percepție asupra Corupției clasifică țările în funcție de gradul în care corupția este percepută ca fiind existentă în rândul oficialilor publici și al politicienilor din acea țară, în timp ce BPI clasifică țările în termeni de dispoziția companiilor cu sediul central într-o țară de a da mită în afara granițelor. O altă diferență este că BPI reflectă numai viziunea sectorului privat (companii locale și străine) asupra mitei străine, pe baza experienței lor într-o anumită țară în care au avut operațiuni, în timp ce CPI reflectă viziunea oamenilor de afaceri și a analiștilor din întreaga lume, inclusiv a experților originari din țările evaluate. CPI este un indice compozit, bazat pe date legate de corupție extrase din sondaje multiple ale experților și din sondaje aplicate oamenilor de afaceri realizate de câteva instituții independente și cu reputație în domeniu. Pentru mai multe informații privind CPI, vă rugăm accesați:

www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi.

CPI și BPI, totuși, sunt complementare într-o oarecare măsură având în vedere că punctajele BPI se corelează strâns cu cele din CPI (reprezentând un coeficient de corelație de 0.90).

12. Care este diferența între BPI și *Barometrul Global asupra Corupției* ?

BPI evaluează oferta de mită internațională din perspectiva reprezentanților sectorului privat, în timp ce *Barometrul Global asupra Corupției* evaluează percepția și experiența publicul general asupra corupției din propria țară. Pentru mai multe informații privind *Barometrul Global asupra Corupției*, vă rugăm accesați:

http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/gcb.

13. Cine lucrează la BPI la Transparency International?

Indicele Plătitorilor de Mită este realizat de Departamentul pentru Politici și Cercetare din cadrul Secretariatului Transparency International din Berlin. Metodologia de dezvoltare și analiza datelor BPI au fost realizate în consultație cu Comitetul Consultativ privind Indicii al Transparency International, alcătuit din experți internaționali de prestigiu în domeniul corupției, econometriei și statisticii. BPI a fost revizuit de un grup de lucru special format în 2007, din parteneri din TI, cât și din afara din afară. Pe această bază, Consiliul Director al Transparency International a aprobat realizarea și implementarea *Sondajului cu privire la plătitorii de mită* și a BPI în 2008.

14. Cum este finanțat Sondajul cu privire la plătitorii de mită?

Transparency International este finanțat de diverse agenții guvernamentale, fundații internaționale și corporații. Ernst & Young, Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare și Agenția Norvegiană pentru Cooperare în Dezvoltare (NORAD) au oferit sprijinul financiar pentru *Sondajul cu privire la plătitorii de mită* și pentru BPI 2008. În plus, din 2006, instrumentele de măsurare Ernst & Young. TI nu își asumă politicile unei companii acceptându-i sprijinul financiar și nu implică nici unul dintre susținătorii acesteia în managementul proiectelor sale. Pentru detalii asupra surselor de finanțare ale Transparency International, vă rugăm să vizitați [http://www.transparency.org/support us](http://www.transparency.org/support_us) .